

Mojmír Grygar: Jak jsme se stali nepřáteli Ruska

 prvnizpravy.cz/zpravy/politika/mojmir-grygar-jak-jsme-se-stali-neprateli-ruska

Způsob, jak se vláda Petra Fialy bez váhání a jednoznačně postavila za ukrajinský režim v okamžiku vpádu ruských vojsk, vzbuzuje údiv a nesouhlas, píše Mojmír Grygar v komentáři pro Prvnizpravy.cz.

Mojmír Grygar

10. listopadu 2022 - 02:20

Přestože předseda vlády byl již před vypuknutím války i během operace varován bývalým prezidentem Klausem a bezpochyby i nyní k opatrnosti, nemělo to na něho nejmenší vliv. Oba prezidenti odsoudili ruskou vojenskou operaci jako agresi, v tom se shodovali se stanoviskem vlády a desítek států po celém světě, ale z toho ještě nevyplývá, že se de jure stavíme sami do role napadeného.

Stačí prolistovat noviny a probrat se rozhlasovým a televizním archivem z loňského roku, abychom získali dojem, že my sami jsme na ráně ruské agrese. Autor fejetonu v příloze Lidových novin již před rokem slyšel v zkušebním provozu sirén varování před ruskou dálkovou střelou. Komentáři těchže novin již dlouho před vypálením první ruské střely na ukrajinském teritoriu

varovali před nepředvídatelností šílence Putina a vzbuzovali dojem, že už už i my se stáváme terčem ruských vojsk, která jen nerada vyklízela své základny v našich vojenských prostorách neblahé paměti.

Základ protiruských nálad má dlouhou předeihu a souvisí s proamerickou a prokapitalistickou politikou všech našich pravicových stran a hnutí od 50.let. Stojí za to připomenout, že po válce naprostá většina obyvatel včetně prezidenta Beneše a mnoha předních osobností naší kultury, jako Peroutka, František Kovárna, Václav Černý, Patočka, Hromádka, považovali socialismus za zřízení, které neobětuje prospěch celé společnosti mocenským zájmům jednotlivců. Tehdy i přední prvorepublikánský ekonom Karel Engliš uznával přednosti „solidaristického“ hospodářství a v úvahách o katastrofálních důsledcích krize na přelomu 20. horoval pro návrat k umírněnému kapitalismu. (Dnes by se podivil, k jakým extrémům od té doby dospěl kapitalismus zbavený pout normálnosti či slušnosti.) Myšlenky socialismu, diskreditované mocenskou politikou komunistů závislých na Kremlu, utrpěly těžkou ránu rozpadem Sovětského svazu a po listopadu 1989 se octly na pranýři. Není ani třeba připomenout, že příjezd spřátelených tanků 1968 a období normalizace diskreditaci komunismu u nás dovršily.

Radikální západní postoj vyjádřil zákon o zločinném charakteru komunistické strany. (Když cizinec v období studené války žádal o americké vízum, musel odpovědět na otázku, zda byl členem komunistické strany; členství v stranách nacistického a fašistického typu však úřady nezajímaly.) Zmíněný zákon o komunismu umožňuje v zárodku utlumit jakýkoli pokus o racionální objasnění podstaty, vzniku a působení tohoto tisíciletého mnohostranného a rozporného historického fenoménu.

Tohoto paragrafu, který Karel Kosík odsoudil jako pokus nahradit hodnocení politické ideologie právním aktem, se dovolával a dovolává kde kdo.

Připomenu aspoň Václava Bendu, který litoval, že se u nás v roce 1948 nenašel někdo jako generál Pinochet, který by u nás udělal pořádek, jak to on zařídil v Chile, když rázně utopil v krvi pokus levicového prezidenta Salvatora Allendeho nastolit v Chile socialistický režim. Politiků a občanů, kteří se zastávají individualistického principu svobody a neviditelné ruky trhu, přibývalo úměrně s uplatňováním násilného zavádění socialismu u nás.

Nezapomeňme však, že rozhodující krok k zaujetí nekompromisního postoje k Rusku zaujala také Babišova centristická vláda, která se zalekla varovné zprávy z CIA a bez váhání, bez důkladného prošetření a se zpětnou platností přijala verzi o tom, že výbuch v muničních skladech ve Vrběticích v roce 2014 „s největší pravděpodobností“ provedli ruští špióni. Na základě této pravdě–se–nejvíc–podobající možnosti došlo k diplomatické roztržce, která nemá v dějinách naší poválečné diplomacie obdobu. Tak se Česká republika rázem vyšvihla po bok Spojených států jako druhý nepřátelský stát Ruské federace. Připomnělo mi to fotografii z 90. let, kdy Georg Bush tiskne k hrudi oddaného Václava Havla.

Jak vidět, dějinné události nepadají z nebe, ale rostou jako rostliny z klíčků a jsou zalévány blahodárnou ideologickou vláhou. Byl to zejména manifestační zákaz Rosatomu zúčastnit se tendru na výstavbu atomové elektrárny, který již byl pořádným májovým

deštěm. Inženýr Hezoučský, Jan Křtitel všech našich reaktorů, odborník uznávaný v USA, marně vysvětloval, že nákup plánů ruského projektu neznamena technickou závislost na dodavatelích, ani nevytváří žádnou politickou hrozbu, v zákulisí se již dávno šikovaly politické síly, které tomuto řešení včas rázně přistřihly křídla. Ale kdo mohl tušit, že se tak stane za mohutného hromobití a že na konci této cesty se otevře zlověstný jícen války.

Všechno zapadá jedno do druhého, a na začátku bylo těžké předvídat, že k nám brzy doputují statisíce ukrajinských uprchlíků, že kyjevské vládě vyprázdníme své zbrojnice a že dojde k energetické krizi, z které budou mít profit pouze Američané. Bez této hrozivé politicko–vojenské kanonády by nemohlo dojít k tomu, že Evropa bude kupoval přebytky amerického zkapalněného břidličného plynu a že masivní vojenská a finanční podpora Ukrajiny na generace zadluží vojenský rozpočet náš i jiných NATO–států.

Mojmír Grygar: Téma dne – násilí, strach, nenávisť

Nekompromisní podpora války znemožňuje mírové řešení konfliktu a vyžaduje si velkých lidských obětí a ztrát na obou stranách. Je odhad denního počtu padlých – 300 vojáků a desítky civilistů – přehnaný, nebo nedostatečný? Uvědomují si stoupenci vojenského řešení konfliktu, který předpokládá pád Putinovy vlády, jak velkou odpovědnost na sebe berou? Vidina obnovení Ukrajiny a rozpadu ruského impéria, sdružujícího dvě desítky národností, je zřejmě lákavá a dokáže ospravedlnit cokoli, statisíce mrtvých, diverzní praktiky (atentát na Dolgina, výbuchy na Krymu, pravidelné ostřelování obytných čtvrtí na Donbasu, nastražená zvěrstva ruských

vojáků v Buči) a zřejmě i jiná porušení ženevských dohod o vedení války. Domnívá se Biden a všichni, kteří plní jeho záměry, že dosáhnout cíle, který byl, pomínu-li starší pokusy, mimo dosah mohutných armád Napoleona a Hitlera? Nebo se domnívají, že se v Rusku najdou noví Jelcinové, Čubajsové, Chodorkovští, kteří zopakují pád Sovětského svazu?

Odpověď na otázku, proč Fiala zaujal krajní orientaci v kauze ukrajinské války, snad napoví jedna nedávná fotografie. Mám na mysli dvojportrét předsedy vlády se Zdeňkem Koudelkou, šéfem naší zpravodajské služby, známým moravským nacionalistou, lingvistou, čilým iniciátorem mnoha soudních procesů, ale především nositelem vyznamenání americké CIA (neuvádí se důvod) a poslem zpráv vedoucích k ráznému protiruskému postoji. Úzká vazba našich tajných služeb s mateřskou zámořskou centrálou je tak známá, že se v Lidových novinách nepřerekli, když píší o BIS jako o „naší CIA“. Dokazuje to ostatně i její znak – v centru není český lev, ale orlice amerického stříhu.

Buď jak buď, začlenění českého státu do široké protiruské fronty se vymyká z logiky dějin našeho národa. Nikdy jsme nebyli součástí německých, francouzských britských, rakouských ani jiných tažení na Východ. (O tom, jak čeští vojáci reagovali na první světovou válku, svědčí stotisícová armáda dezertérů.) Orientace na Rusko (ne na carské samoděržaví, ale na ruskou kulturu) hrála významnou roli v době národního probuzení; také Masarykovo úsilí nezaplést legie do občanské války v Rusku bylo v souladu s jeho pojetím Ruska jako neodmyslitelné součásti dějin Evropy, a konečně spojení se Sovětským svazem za druhé světové války významně aktualizovalo tradici českého slavjano- a rusofilství.

Dnešní pravicová politika je důsledkem absolutního začlenění našeho státu do západních politických, hospodářských a kulturních struktur. Představa, že tímto přihlášením do spolku Silných, Spravedlivých, Slušných napravujeme neblahé zkušenosti 50., 70. a 80.let, je sporná. Nemáme dosud bezpečnou odpověď na to, zda Západ, reprezentovaný USA, Evropskou unií a Británií, je skutečně na té správné cestě k dosažení nejvyššího stupně lidské civilizace, proklamované americkým filosofem Fukuyamou v době rozpadu SSSR. Dnešní válka na Ukrajině tuto povznášející humanistickou představu spíš popírá než potvrzuje.

Putin ostatně nejednal jinak, než jak se na kapitalistickou velmoc sluší, tj. v kritické situaci použil jako poslední argument vojenskou sílu. Putin, kterého ještě před válkou Biden nazval zabijákem a britský premiér Cameron řezníkem, nejednal jinak, než jak jednaly desítky jeho předchůdců v USA, Německu, Británii, Francii, Španělsku a v jiných státech, disponujících silnějšími děly, ničivějšími pumami, početnějšími armádami, než jejich protivníci. Tvrdit o Putinovi, že pro útok neměl žádné důvody, je stejně zavádějící, jako věřit, že v Kyjevě po povstání na Majdanu zvládla demokracie zaručující jedinci i národním menšinám všechna občanská práva. Myslíte, že západní podněcovatelé války na Ukrajině to nevědí?

Jisto je, že pod silným tlakem západní civilizace oprýskávají původní barvy naší kultury. Velké osobnosti českého národa – Hus, Komenský, Palacký, Masaryk – se do naší doby opravdu nehodí. V jejich dílech nenajdete souhlas s válkou, která dnes pustoší Ukrajinu, oslabuje Rusko a Evropu a nedává naději na diplomatické řešení.

(rp,prvnizpravy.cz,foto:arch.)